

Yritykset kaipaavat apua vastuullisuuden kirkastamiseen

15.8.2023

Valtakunnan tasolla vastuullisen ja kestävän liiketoimintaosaamisen lisääminen erityisesti pk-yritysten parissa on nyt keskiössä. Elinkeinoelämän keskusliiton tuottaman vastuullisuusbarometrin mukaan 92 % pk-sektorin työnantajista arvioi, että vastuullisuus on erittäin tai melko merkittävä asia oman liiketoiminnan kannalta. YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden huomioiminen liiketoiminnassa on myös FIBSin Yritysvastuu 2023 -tutkimukseen osallistuneiden yritysten keskuudessa korkealla. Jopa 62 prosentissa osallistuneista yrityksistä on jo sisällytetty kestävän kehitykseen liittyviä tavoitteita strategiaan. Osaamisen ennakointifoorumin (2019) julkaisussa korostetaan kestävän kehityksen taitojen lisäämistä ja periaatteiden tunnistamista eri toimialojen osalta. Kestävään kehitykseen liittyvä osaaminen nähdään sekä geneerisenä osaamista, mutta toimialakohtaista substanssiosaamista vaaditaan myös. Business Finlandin (2022) pk-yrityksille teettämässä tutkimuksessa ilmeni, että 81 % yrityksistä kokee haasteita kestävän kehityksen implementoimisessa liiketoimintaan, kun taas yli kolmasosa yrityksistä koki haastavana mittaamisen ja monitoroinnin sekä hallinnollisen taakan kasvun. Myös Elinkeinoelämän keskusliiton (2021) raportin mukaan monissa yrityksissä ei ole asetettu vastuullisuustavoitteita, vaikka se koetaan merkittäväksi liiketoiminnassa. Haasteita vastuullisuuden edistämiselle syntyy esimerkiksi resurssien puutteesta, epäselvyydestä vastuullisuuden vaikutuksesta tulokseen ja vastuullisuusasioiden jatkuva kehittyminen. Myös eteläpohjalaisten yritysten parissa kestävyyteen ja vastuullisuuteen liittyvät vaatimukset tiedostetaan. Esimerkiksi SeAMKin toteuttamaan Pienet vastuulliset yritykset -hankkeeseen osallistuneet eteläpohjalaiset yrittäjät ovat kertoneet törmäävänsä yhä useammin erilaisiin vastuullisvaatimuksiin.

Toisaalta moni yritys tiedostaa, että niiden toiminta voi jo nykyisellään olla varsin kestävällä pohjalla, mutta tästä ei osata viestiä eri sidosryhmille. Erityisesti ne yritykset, jotka ovat suoraan tekemissä asiakasrajapinnassa (b2c) kokevat tarvetta siihen, että osaavat viestinnällään puhutella Lohas-kuluttajia, eli

kuluttajia, jotka suosivat kestävää kehitystä ja eettistä tuotantoa omissa kulutusvalinnoissaan. Esimerkiksi TKI Growth-hankkeessa osa mukana olevista yrityksistä kaipasi sparrausta nimenomaisesti yrityksen brändäyksessä ja siinä, miten kestävyydestä pystyisi paremmin viestimään omassa yritystoiminnassaan. Monissa aiemmissa, ja käynnissä olevissa, hankkeissa mukana olevat yritykset ovat kuitenkin myös ilmaisseet tarpeen nostaa kestävyys strategisesti merkittäväksi painopisteeksi omassa liiketoiminnassaan ja kaipaavat tähän ulkopuolista neuvontaa ohjaamaan erityisesti tavoitteiden asettamiseen, mittarointiin ja raportointiin liittyvissä asioissa.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun ja Vaasan yliopiston yhteistyössä toteuttaman uuden hankkeen ’Tiekartta pk-yritysten kestävän strategisen liiketoiminnan rakentamiseksi’ tavoitteena onkin tukea ja edistää eteläpohjalaisten pk-yritysten kokonaisvaltaista siirtymistä kohti kestävää liiketoiminta. Hankkeessa lähestytään kestävyyttä kokonaisvaltaisesti koko yrityksen liiketoiminnan osalta. Hankkeessa lisätään yritysten osaamista kestävyyteen liittyen sekä tuotetaan yritysten käyttöön toimintatapa, jonka avulla ne voivat omatoimisesti kehittää oman kestävyysstrategiansa tai saada vahvistusta yksittäisille osa-alueille kestävän liiketoiminnan johtamisessa ja jalkauttamisessa koko henkilöstön keskuuteen. Hankkeessa luodaan myös yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa pk-yrityksille toimiva malli kestävyysraportointiin ja viestintään. Mallin luomisessa halutaan hyödyntää suoraa tietoa yrityksiltä – näin voidaan saada aikaan malli, joka on toimiva nimenomaan pk-yrityksille, joissa resurssit strategiseen kehittämiseen ovat useimmiten tiukemmassa kuin suuryrityksissä.

Emilia Kangas
KTT, yliopettaja, projektipäällikkö
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Tiekartta pk-yritysten kestävän strategisen liiketoiminnan rakentamiseksi -hanke on Euroopan unionin osarahoittama. Syyskuussa 2023 starttaa koulutussarja pk-yrityksien johdolle ja henkilökunnalle, jonka osallistujat pääsevät rakentamaan oman vastuullisuusstrategian yhdessä asiantuntijoiden ja vertaisten yritysten kanssa askel askeleelta.

Lue lisää: Tiekartta pk-yritysten kestävän strategisen liiketoiminnan rakentamiseksi